

Kultur / **Bøger**

Anmeldelse af en bog, der ikke vil anmeldes

Christina Hagen. Foto: Basilisk

ANMELDELSE / 17.02.17

I Christina Hagens nye coffee table-bog *Jungle* undersøger en hvid privilegeret kvindestemme forskellige magtforhold i verden. Stemmen i værket er kynisk og vurderende, men nægter selv at blive vurderet.

Lea Tolstrup

Da jeg var færdig med at læse *Jungle*, sad jeg tilbage med en stærk fornemmelse af, at jeget i værket ikke er vild med at blive vurderet af litterære anmeldertyper i København, så derfor: Undskyld! Skal jeg alligevel vurdere bogen (og det skal jeg vel?) går jeg ind i en om end ikke umulig så omfattende opgave. For *Jungle* breder sig i stort coffee table-format over fotografier, mailkorrespondancer, word-dokumenter, påskrevne servietter og andre tekster. De mange elementer forenes i en collage-agtig æstetik og bogen, der umiddelbart ligner forgængeren *Boyfrind* i sin opsætning, virker ved første møde overvældende og vild.

Forsiden viser en ung caribisk mand på en strand, der iført pink polyesterkasket og med et dovent lummert ansigtsudtryk er ved at tage en bid af et pornorødt kirsebær. Han er et seksuelt objekt for kameraets blik og det er fra netop dette seksualiserende blik, at fortællerstemmen i *Jungle* beskriver de unge sorte mænd, hun omgiver sig med, mens hun er på all-inclusive-ophold i Caribien:

»At kneppe er noget fuldstændig selvfølgelig, noget uundgåeligt. Den tilgang er enormt rar for en kvinde som mig. At blive fritaget fra de fysiske besværligheder, der kan være forbundet med at være i et forhold med en hvid mand, det gør mig simpelthen meget utræt. Jeg føler mig levende. Jeg føler mig frisk. Jeg ved, at det her kommer til at køre, som var det smurt i olie.«

Den kvindelige fortællerstemme er kynisk og ofte racistisk, når hun beretter om de unge sorte mænd, for hvem hun er *sugarmommy* – et ord, der også udgør titlen på et af afsnittene i bogen. For dette kvindelige, hvide forfatter-jeg er der en konstant distance til omverdenen og de relationer hun indgår sker på baggrund af en art *cost-benefit* analyse: Det handler om, hvad *hun* får ud af at indgå i relationen, og her bliver de unge mørke mænd et middel til bedre sex, velvære, selvrealisering osv. Den enormt privilegerede position, jeget taler fra, er jeget selv bevidst om, men det gør hende ikke mere blødsøden, moralsk eller politisk korrekt. Tværtimod:

»Den privilegerede kvinde, uden mand og børn, det er mig. Den skabelon er jeg villig til at leve ud for en tid. De sorger, og de goder, den karikatur fører med sig, dem er jeg villig til at dykke ned i og bruge til noget.«

Her åbner jeget op for spørgsmålet om, hvad vi skal bruge hendes yderst privilegerede og ofte super irriterende fortællerstemme til. Svaret på det spørgsmål er centralt for at forstå, hvad *Jungle* kan. Jeget er usympatisk og politisk ukorrekt – og det er netop pointen! For læser man bogen som jeg, der sidder i det politisk korrekte, litterære og Instagram-venlige København (som jeget i bogen afskyr) er det svært at lade være med at hæve sig over den usympatiske fortæller. På den måde er *Jungle* ligesom dårligt reality-tv – man tænker: Godt det ikke er mig! Men kommer man som læser ned fra sin moralske hest, indser man, at man ikke kan se sig fri for at indgå i de magtspil som jeget i *Jungle* så kynisk lægger frem. Ved at installere en afstand mellem fortæller og læser får Hagen én til at overveje, hvor man selv befinder sig i forhold til magten. For magtforhold mellem kvinder og mænd, hvide turister og sorte indbyggere findes uanset om litterære anmeldertyper vil det eller ej. Og med sin brutale kynisme får jeget læseren til at overveje spørgsmål som: Hvem prostituerer sig for hvem? Og hvordan deltager man som hvid, privilegeret og med lyst til såkaldte eksotiske eventyr i det vilde syd i en objektivisering af den sorte krop?

I *Jungle* sammenkobler Hagen objektiviseringen af den sorte mandlige krop med en vurderingskultur, hvor den politiske korrekthed er eneste målestok overfor alle de fænomener i verden, der med hård hånd dømmes enten moralsk korrekte eller forkastelige. En vurderingskultur, hvor alle kan gøre sig til dommere over andres kritisable livsførelse for herved at ophøje sig selv til bedre mennesker. Hagen gør i værket op med den fordømmelse af andre, der følger med en sådan kultur, ved at illustrere, hvordan konstante vurderinger kan infiltrere og sygeliggøre menneskelige relationer. Dette greb er ikke blot tydeligt i jegets følelseskolde vurderinger af mændene i sit liv, men kommer blandt andet også til syne i afsnittet *Har opgivet kærligheden*. Her deler jeget email og til dels navn med forfatteren Christina Hagen (jeget afsender sine mails under navnet Christina Nielsen), der beder sine ekskærestere beskrive hvorfor deres forhold ikke gik for herefter at printe deres udsagn ud på DYMO-sedler og klistre dem op på

forskellige hverdagslige steder. Fotografier af DYMO-påklistede toiletter og tallerkener med frikadeller og kartofler akkompagneres af pornofotografier og afsnittet indledes med en mail fra Christina Nielsen til forlaget Basilisk, der forklarer intentionen bag afsnittet:

»Det jeg ville med det var bare igen den her vurdering af mig som menneske. At vildskaben/det at alt må eksistere og er lige gyldigt hele tiden skal tæmmes af en vurdering. Afsnittet var vigtigt for mig, fordi man taler så meget om, at pornificeringen af kvinder er usund, at det er usundt at leve et liv med overfladiske forhold, der kun drejer sig om sex. Jeg ville egentlig bare gerne vise, at det ideelle, det man kan kalde et kærlighedsforhold kan være lige så destruktivt, bare på en anden måde.«

På den ene side beskriver Hagen vurderingen som en reducerende og tæmmende gestus.

På den anden side bliver hun ved med at beskæftige sig med netop det vurderende.

Dette bliver blandt andet tydeligt i de analyserende anmeldelser af dagbladskritikeren Lone Nikolajsen, der afslutter hvert afsnit i bogen. De fine og ofte kritiske anmeldelser minder læseren om, at *Jungle* også er en del af en litterær vurderingskultur, hvor anmeldere gør sig til dommere over den gode smag. Ved at inddrage anmeldelserne skaber Hagen et spil mellem det vurderende jeg og anmelderen Nikolajsen, der får læseren til at stille spørgsmålstegn ved, hvilket formål bedømmelserne egentlig har. Det er et greb, der på en gang foregriber – og måske lukker ned for? – den litterære kritik og samtidig åbner sig ud mod den omverden, der omgiver værket. Ved at arbejde med disse dobbeltheder skaber Hagen en interessant leg i teksten, men det er ærligt lidt svært at hitte ud af, hvad man skal stille op med hendes vurderingskritik (især når man som anmelder skal vurdere den), og mon ikke det også er en del af legen? *Jungle* er nemlig et værk, der er enormt bevidst om sit eget liv ude i verden. Som når Christina Nielsen i sine mails til forlaget Basilisk beskriver det med DYMO-sedlerne som »grimt, grimt, grimt«, selvom man som læser kan se, at selvsamme sedler udgør et helt afsnit i bogen. *Jungle* spiller her på vurderingskulturen i det litterære miljø og man kan som læser ikke lade være med at spørge sig selv: Hvem har ret? Den ofte kritiske anmelder Nikolajsen eller Hagen? Hvordan vurderer man selv kvindernes vurderinger?

Skal jeg vurdere *Jungle* vil jeg med bogens egne ord sige, at man som læser må være »villig til at dykke ned i den og bruge den til noget.« Som læser må man se ud over sin bedrevenhed for en stund og i stedet forsøge at forstå *Jungle* som et værk, der synliggør de magtrelationer vi alle er en del af. Her er *Jungle* stærkest. Desværre er Hagens vurderingskritik til tider uklar og det bliver simpelthen svært at forstå, hvad der er så fantastisk ved den vildskab, der tæmmes af vurderinger.

Når alt kommer til alt er *Jungle* et ufærdigt, men omfattende værk, der i fotografier, mails, anmeldelser og facebook-beskeder åbner sig ud mod den omverden, den kritiserer. *Jungle* arbejder med en kompleks dobbelthed, der vil gøre det interessant at vende tilbage til værket igen og igen for at undersøge, hvordan man stiller sig til dommer for andres politiske ukorrekthed. Det er i hvert fald min vurdering.

FAKTA

Christina Hagen

Jungle

196 sider, 299,95 kr.

Basilisk